K53 CLLT / Sesotho

Tataiso ya ho ithuta melao ya tsela

Bala, boeletsa mme o printe disebediswa tsa ho ithuta ka puo ya hao. Ha ho hlokahale ho ingodisa.

K53 CLLT ke boitokisetso bo ikemetseng. Dipotso le dikirini tsa yona ha se teko ya semmuso kapa polokelo yohle ya yona ya dipotso, mme dintlha tsa boikwetliso ha di tiise ho pasa.

Dihlooho tse kgethilweng tsa ho ithuta. Sebedisa dithuto tsa inthanete tse hoketsweng ho tswela pele ho ithuta; tataiso ena ha e akaretse silabase yohle kapa mekhelo yohle ya molao wa tsela.

Dula ka letshehadi, feta ka ho le letona

Kgetha lehlakore le mola o nepahetseng, fetola boemo ka polokeho mme o utlwisise mokgelo o lekanyeditsweng wa lehetla.

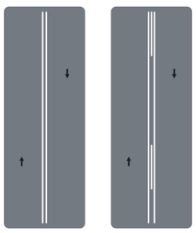
Sebedisa lehlakore le karolo ya tsela e ka letshehadi

Molao o akaretsang ke ho dula ka letshehadi mme ka tlwaelo o fete ka ho le letona. Thuto e latelang, “Ho feta le ho fetwa”, e hlalosa dipehelo le mekhelo.

Kganna ka lehlakoreng le letshehadi la tsela e tsamayang ka mahlakore a mabedi ntle le ho sitisa kapa ho beha sephethephethe se tlang kotsing. Tseleng ya setjhaba e arotsweng, sebedisa karolo e ka letshehadi ntle le haeba letshwao la tsela kapa ofisiri ya sephethephethe e laela kapa e dumella tsela e nngwe. Karolo e se nang dikoloi ka nqane ho searohanyi ha se mola wa ho feta bakeng sa lehlakore la hao.

Ha tshitiso e hloka hore o suthele haufi le bohareng kapa o bo tshele, qala ka ho netefatsa hore ho na le tsela e lekaneng e bulehileng le hore sephethephethe se tlang se ke ke sa bewa kotsing kapa sa sitiswa. Sekgeo se qobellang mokganni ya tlang ho breka ha se sekgeo se bolokehileng. Mamela matshwao a thibelang mme o se ke wa sebedisa molao o akaretsang wa ho dula ka letshehadi ho iphapanyetsa taelo e dumelletsweng.

Signale ke kopo, ha se tokelo ya pele

Pele o fetola mela, hlahloba sephethephethe se ka pele, ka mahlakoreng le ka morao. Sebedisa diipone le ho sheba ka tsela e loketseng dibaka tse sa bonahaleng tsa koloi, fana ka signale ka nako, ebe o sutha feela ha mola o bulehile mme ho sutha ho ke ke ha sitisa kapa ha beha mosebedisi e mong wa tsela kotsing. Tswela pele ho hlahloba ha o fetola boemo; koloi e nngwe e ka kena sekgeong se tshwanang.

O se ke wa thella wa tshela mola hobane tsela eo o e yang e se e tla fapoha. Ha monyetla o bolokehileng o fetile, tswela pele ho tsela e nngwe e molaong. Koloi e kgolo e hloka sebaka se seholo

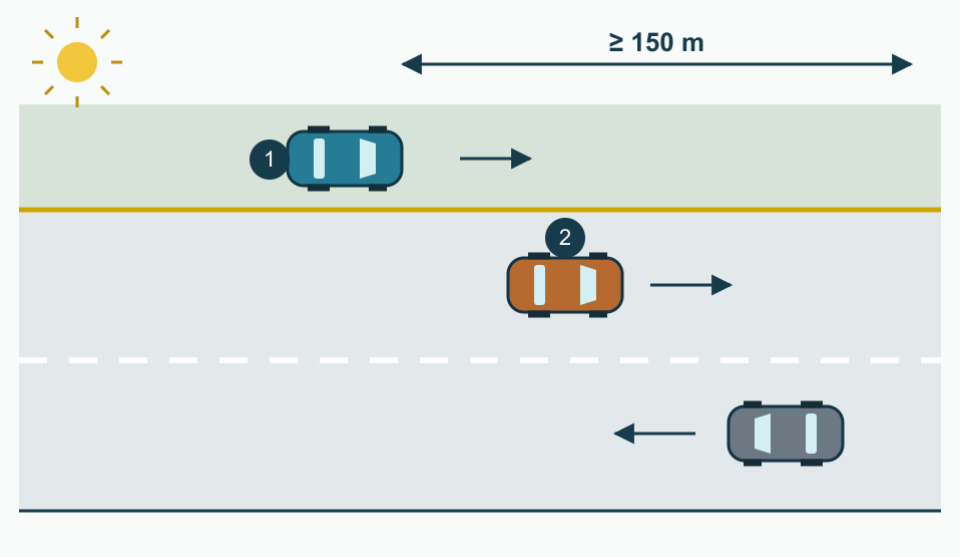
mme e ka pata sethuthuthu se pela yona; lekanyetsa sebaka bakeng sa koloi yohle le morwalo, eseng khabine feela.

Mokgelo o lekanyeditsweng wa lehetla motshehare

Mokganni wa koloi a ka ya lehetleng le letshehadi ho dumella e nngwe ho feta feela tlasa maemo ohle a ka tlase. Tumello ena ha e dumelle mokganni ya latelang ya tlwaelehileng ho feta lehetleng. Taelo e molaong ya lepolesa la tsela ke boemo bo arohaneng.

Hlahloba lehetla ka bolona bakeng sa batsamayi, bapalami ba dibaesekele, dikoloi tse emeng, matlakala le ntlha e theohang. Ha boemo bofe kapa bofe bo sa fihlellwe, dula tseleng mme o dumelle mokganni e mong ho ema. Boikokobetso bo lokela ho dula bo le molaong mme bo bolokehile.

Setshwantshong, 1 ke koloi e suthelang lehetleng le letshehadi ho dumella koloi 2 ho feta. Ho na le mola o le mong ka lehlakoreng ka leng mme ke motshehare. Batho le dikoloi tse tseleng ba lokela ho bonahala ka ho hlaka bohole ba bonyane 150 m. Maemo a mang ohle a polokeho le ona a lokela ho fihlellwa; setshwantsho ka bosona ha se dumelle tshebediso ya lehetla. Ha se takilwe ka sekala.

- E lokela ho ba pakeng tsa ho tjhaba le ho dikela ha letsatsi.
- Tsela e lokela ho ba le mola o le mong wa sephethephethe ka lehlakoreng ka leng.
- Koloi e nngwe e lokela hore e be e o feta.
- O lokela ho kgona ho etsa jwalo ntle le ho beha wena, sephethephethe se seng, batho ba tsamayang ka maoto kapa thepa kotsing.
- Batho le dikoloi tse tseleng ba lokela ho bonahala ka ho hlaka bohole ba bonyane 150 m.

Nolofatsa ho feta ho molaong

Ha o fetwa, dula hole ka ho le letshehadi kamoo ho bolokehileng mme o se ke wa potlakisa. Ha o tlamehe ho kena lehetleng le sa bolokehang. Haufi le bese e emeng, lebella hore batsamayi ba ka tswa moo ba sa boneng dikoloi tse tlang; fokotsa kotsi pele o fihla ka pele kapa ka morao moo ho patehileng.

Mohlala wa boemo

Ke phirima tseleng e nang le mola o le mong ka lehlakoreng ka leng. Teraka e latela haufi mme e benyabenyisa mabone a yona a ka pele. Tumello ya lehetla bakeng sa koloi e hloka kganya ya motshehare le maemo a mang ohle, kahoo kgatello e tswang ka morao ha e etse hore ho kganna lehetleng ho be molaong. Boloka boemo le lebelo tse bolokehileng, ebe o sebedisa sebaka se molaong sa ho ema ha o hloka ho dumella sephethephethe ho feta.

Lenane la ho hlahloba boemo

Kgetha lehlakore le molaong, hlahloba motsamao wohle, fana ka signale pele o fetola boemo mme o boloke sebaka se bolokehileng. Sebedisa lehetla feela ka hara mokgelo wa lona o itseng; le ka mohla o se ke wa le nka e le mola o akaretsang wa ho feta.

Mateano, didikadikwe le ho tshela tsela

Kena feela ha motsamao wohle o bolokehile, latela taelo e laolang mme o sebedise tokelo e nepahetseng ya pele sedikadikweng.

Eba le sebaka sa ho phetha motsamao

Pele o tshela tsela kapa o kena mateanong, netefatsa hore o ka phetha motsamao ntle le ho beha sephethephethe kotsing kapa ho se sitisa. Sheba sebaka seo koloi ya hao yohle e tla fella ho sona, eseng sekgeo feela pela bampara ya yona e ka pele. Mokoloko ka nqane ho mateano o ka o siya o thibile sephethephethe se seng le ka mora hore lebone le letala le o dumelle ho atamela.

Hlahloba tsela ka nngwe e kenang mme o shebe hape basebedisi ba tsela ba thata ho ba bona, haholo dithuthuthu, dibaesekele le batsamayi. Koloi e kgolo e fapohang e hloka nako le sebaka hore karolo ya yona e ka morao le morwalo di fete. O se ke wa itshetleha ka mokganni ya o tsokelang letsoho ha phallo e nngwe ya sephethephethe e ntse e patehile.

Didikadikwe tsa sephethephethe le ditaelo tse laolang

Sedikadikweng sa sephethephethe, fa tsela sephethephethe se tlang ka ho le letona la hao ka hara sedikadikwe ntle le haeba letshwao la tsela kapa ofisiri ya sephethephethe e laela ka mokgwa o mong. Atamela butle ho lekana hore o bone sephethephethe se amehang le ho ema ha ho hlokahala. O se ke wa nahana hore boholo ba koloi ya hao kapa hore o fihlile monyako pele ho o fa tokelo ya pele ho sephethephethe se seng se atamela ho tswa ka ho le letona.

Letshwao mateanong le bohlokwa. Sedikadikwe se senyane se nang le letshwao la sona le laolang se lokela ho tolokwa ho latela molao wa letshwao leo, ho ena le ho tshwara dihlekehleke tsohle tse chitja ka ho tshwana. Latela matshwao a loketseng a mela mme o se ke wa fetola mela nakong ya motsamao ntle le monyetla o bolokehileng.

Bala taolo e sebetsang

Mamela ditaelo tse molaong tsa ofisiri ya sephethephethe le disignale, matshwao le methalo tse laolang mateano. Lebone le letala ke tumello ya ho tswela pele feela ha tsela e bolokehile; ha se tumello ya ho thiba mateano kapa ho thula motsamayi ya seng a tshela.

Moo mabone a sephethephethe a sa sebetseng mme ho se ofisiri e laolang sephethephethe, tataiso ya semmuso ya Gauteng ke ho nka mateano e le setopo sa mahlakore a mane. Ema, hlahloba tsela ka nngwe e kenang mme o tswele pele ka ho fapanyetsana feela ha ho bolokehile. Ha tatellano ya ho fihla kapa boikemisetso ba mokganni e mong bo sa hlaka, rarolla kgohlano ka hloko ho ena le ho qobella tokelo ya pele.

Mohlala wa boemo

Lebone la hao le fetoha le letala, empa dikoloi tse emeng di tletse tsela ka nqane ho setshelano. Ho kena ho ka siya karolo ya koloi ya hao e ka morao e tshekaletse phallo e nngwe ya sephethephethe. Ema pele ho mateano ho fihlela ho na le sebaka se lekaneng sa ho tswa, le haeba mokganni ya ka morao a letsa lenaka.

Atamela, etsa qeto, phetha

Tseba taolo pele o fihla mateanong, fokotsa lebelo, etsa qeto ya hore ke mang ya lokelang ho fana ka tsela, hlahloba ditsela tsohle tse kenang le tsela ya ho tswa, ebe o phetha motsamao o bolokehileng. Tswela pele ho sheba batsamayi le diphetoho tsa sephethephethe ha o tshela.

Ho feta le ho fetwa

Etsa qeto ya hore ho feta ho molaong, kgetha sebaka se lekaneng mme o qobe maraba haufi le dibese, ditshelano le dikobe tse sa bonahaleng.

Rera ho feta hohle

Ka tlwaelo feta ka ho le letona. Pele o tloha boemong ba hao, hlahloba hore ho feta ho dumelletswe, tsela e ka pele e bulehile ho lekana motsamao wohle, le hore sephethephethe se ka morao ha se se se ntse se o feta. Siya sebaka se bolokehileng lehlakoreng, feta ntle le ho tlola moedi wa lebelo o amehang, mme o kgutle feela ha o ka etsa jwalo ntle le ho kena ka pele o le haufi haholo.

Sebaka se lokela ho lekana ho tswa, ho tsamaya pela koloi e nngwe le ho kgutlela ka hare. Ho feta koloi e tsamayang butle hanyane feela ho feta ya hao ho ka nka sebaka se selelele. O se ke wa qala hobane feela o ka fihla hukung ya yona e ka morao pele koloi e tlang e fihla. Ha sebaka se bonahalang kapa sekgeo se sa tiiseha, ema.

Ha ho feta ka letshehadi ho dumelletswe

Feta ka ho le letshehadi feela boemong bo dumelletsweng le ha ho bolokehile. Maemo a mane a pele ka tlase ha a dumelle ho feta lehetleng kapa ka thoko ho tsela. Taelo e molaong ya lepolesa la tsela ke boemo bo arohaneng; latela taelo e fanweng.

- Koloi e ka pele e fapohela ka ho le letona kapa e bontshitse boikemisetso boo ka ho hlaka, mme ho na le sebaka se bolokehileng se molaong ka ho le letshehadi la yona.
- Sebakeng sa toropo, tsela ya lehlakore le le leng e pharalletse ho lekana mela e mmedi kapa ho feta ya sephethephethe.
- Toropong, tsela ya mahlakore a mabedi e sephara ho lekana mela e mmedi kapa ho feta ya dikoloi tse tsamayang ka lehlakoreng ka leng.
- Tsela ya lehlakore le le leng e arotswe ka mela e tshwailweng ya sephethephethe.
- Ofisiri ya sephethephethe e laela motsamao.

Ditlhoro, dikobe le batho ba patehileng

O se ke wa feta moo tlhoro, kobe kapa tshitiso e nngwe e thibelang ho bona sephethephethe se tlang ka ho lekaneng. Mekgelo ya bukana e ama ho feta ho ka phethwang ntle le ho kena tseleng ya sephethephethe se fapaneng, jwalo ka tseleng ya lehlakore le le leng kapa ka hara lehlakore la hao le fumanehang ka tshwanelo. Ha e tlose thibelo e nngwe kapa boikarabelo ba ho qoba kotsi.

O se ke wa feta koloi e emeng sebakeng sa ho tshela sa batho ba tsamayang ka maoto ho ba dumella ho tshela ha o e atamela o tswa ka morao. E ka pata motho ya tshelang. Haufi le bese e emeng, fokotsa lebelo mme o shebe batsamayi ba ka hlahang ka mahlakoreng a yona a mabedi. Ho feta ho dulang ka hara mola ka botekgeniki ho ntse ho ka ba kotsi.

Mohlala wa boemo

Koloi e ka pele e bontsha ho fapohela ka le letona mateanong a toropo. Ka ho le letshehadi la yona ho na le lehetla le lesesane feela mme batsamayi ba eme pela lona. Signale ya ho fapohela ka le letona ka boyona ha e o dumelle ho sebedisa lehetla leo. Ema ka morao ho fihlela ho e na le tsela e bolokehileng, e molaong ya ho feta kapa koloi e qetile ho fapoha.

Dintlha tse hlano pele o feta

Hlahloba tumello, ho bonahala, sebaka, lebelo le tsela e bolokehileng ya ho kgutla. Ha e le nngwe e sa fihlellwe, o se ke wa qala. Ha koloi e nngwe e o feta, boloka boemo bo lebelletsweng ka letshehadi mme o se ke wa eketsa lebelo.

Sebaka sa ho latela le sebaka sa ho ema

Sebedisa sekgeo sa nako, o se eketse ha maemo a mpefala mme o siye sebaka se lekaneng sa ho arabela ntle le ho tshoha.

Lekanya sekgeo ka metsotswana

Bukana e ruta sekgeo sa ho latela sa bonyane metsotswana e mmedi bakeng sa dithuthuthu le dikoloi tse bobebe, le bonyane metsotswana e meraro bakeng sa dikoloi tse boima maemong a loketseng. Sekgeo sa nako se eketseha ka dimitara ka tlhaho ha lebelo le phahama. Kgetha ntlha e sa sisinyeheng pela tsela, qala ho bala ha koloi e ka pele e e feta, mme o hlahlobe hore ha o fihle ho yona pele nako eo e feta.

Tsena ke ditataiso tse tlase tsa thuto bakeng sa maemo a matle, ha se tshepiso ya hore koloi e nngwe le e nngwe e tla ema ka hara sebaka seo. O ntse o lokela ho arabela pele ho breka ho qala. Ha o bala nako e ka tlase ho sekgeo seo, fokotsa lebelo ka bonolo mme o boele o hahe sebaka; o se ke wa breka ka tshohanyetso ho se etsa.

Ha bonyane bo sa lekana

Eketsa sekgeo ha ho bonahala kapa ho tshwara ha dithaere ho fokola, tsela e le metsi, koloi e imetswe haholo, kapa boemo bo bong bo lelefatsa ho ema kapa ho sheba. Siya sebaka se eketsehileng ha o latela koloi e kgolo e patang tsela e ka pele. O se ke wa etsisa lebelo la yona hobane feela o ntse o bona mabone a yona a ka morao.

Ha mokganni a o latela haufi haholo ka morao, haha sebaka se seholo ka pele hore phokotso efe kapa efe ya lebelo e be butle. O se ke wa potlakisa ho feta lebelo le bolokehileng kapa le molaong mme o se ke wa breka ka matla ho otla mokganni ya latelang. Etsa monyetla o molaong wa hore mokganni eo a fete ha ho kgoneha.

Mohlala wa boemo

Ntlheng e loketseng e sa sisinyeheng o bala feela “nngwe” pele koloi ya hao e fihla moo koloi e etellang e fetileng teng. Tsela e metsi. O hloka ho feta bonyane bo tlwaelehileng ba metsotswana e mmedi, kahoo fokotsa lebelo ka bonolo ho fihlela sekgeo se seholo se buleha. Mosebetsi ke ho kgutlisa sebaka sa ho arabela le ho breka, eseng feela ho qeta ho bala.

Boloka sekgeo se sebediseha

Lekanya kgafetsa ha lebelo kapa sephethephethe se fetoha. Ha koloi e nngwe e tlatsa sekgeo, se boele o se hahe ka kgutso. Sebaka se bolokehileng sa ho latela ke sebaka seo o ka se sebedisang ho bona, ho etsa qeto le ho fokotsa lebelo ha o ntse o laola.

Moo o sa dumellwang ho ema

Tseba dibaka tseo ho ema ho thibetsweng ho tsona le mabaka a lekanyeditsweng a dumellang ho ema ho neng ho tla thibelwa.

Thibelo e nang le mekgelo e itseng

Dithibelo tsa ho ema di sebetsa ho ho ema ka boomo tseleng e tsamauwang. O ka tlameha ho ema ho qoba ho thulana, ho mamela ofisiri ya sephethephethe kapa ka lebaka leo o sa le laoleng. Mekgelo ena ha e dumelle ho isa thepa, ho lata mopalami kapa ho letsa mohala habonolo sebakeng se thibetsweng.

Ho ema ho ka baka kotsi le ha ho nka metsotswana e seng mekae feela. Pele o suthela thoko, nahana ka sebaka se bonahalang le tsela eo sephethephethe se seng se tla lokela ho e nka ho pota koloi yohle.

Marokgo, dithanele le ditsela tse sesefalang

O se ke wa ema moo sebopeho kapa bophara ba tsela bo etsang hore ho qoba ho be thata.

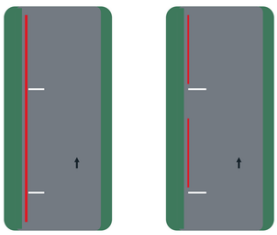

- O se ke wa ema thaneleng kapa tseleng e ka tlasa lefatshe, hodima borokgo, kapa ka hara 6 m ho tloha ho e nngwe ya tsona.
- O se ke wa ema karolong e sesefetseng ya tsela, kapa ka hara 6 m ho tloha qalong kapa qetellong ya ho sesefala.
- O se ke wa ema pela kapa mabapa le sekoti kapa tshitiso ha ho etsa jwalo ho ka sitisa kapa ho beha sephethephethe kotsing.
- O se ke wa ema pela kapa mabapa le koloi e nngwe moo tsela e tsamauwang e leng ka tlase ho 9 m ka bophara.

Ditshelano, lehlakore le kotsi

Ho ema ho molaong hape ho lokela ho fihlela melao e akaretsang ya boemo le ya ditshelano.

- O se ke wa ema kgahlanong le letshwao la tsela.
- O se ke wa ema ka lehlakoreng le letona o shebane le sephethephethe se tlang.
- O se ke wa ema ka hara sebaka se behetsweng seporo setshelanong se lekanang ka bophahamo.

- O se ke wa ema ka hara 9 m lehlakoreng leo o atamelang setshelano sa batsamayi se tshwailweng ka lona.
- O se ke wa ema sebakeng leha e le sefe se seng se ka behang sephethephethe kotsing kapa sa se sitisa.

Mohlala wa boemo

O kopuwa ho theola mopalami 4 m ka nqane ho qetello ya borokgo. Mopalami o tshepisa ho tswa kapele. Sebaka sa 6 m se thibelang ho ema se ntse se sebetsa; fumana sebaka se molaong hole ho feta moo. Ha sephethephethe se ka pele se ema ho qoba ho thulana, ho ema ho arabela hoo ke ketso e fapaneng, e hlokahalang.

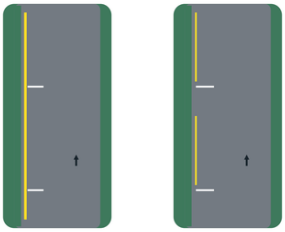
Ho paka ntle le ho thiba kapa ho pata kotsi

Kgetha sebaka se molaong, sebedisa dithibelo tsa sebaka mme o arole ho paka toropong le kantle ho toropo.

Dibaka tseo ho paka ho thibetsweng ho tsona

Pele o siya koloi e eme, hlahloba matshwao le melao e akaretsang ka bobedi. Ho se be le mela e pentilweng ha ho etse hore sebaka se seng le se seng se be molaong. Ho paka ho thibetswe hohle moo ho ema ho thibetsweng, le hohle moo letshwao le ho thibelang. Latela taelo e molaong ya ofisiri ya sephethephethe; ho ema ho qobelletsweng ke lebaka leo mokganni a sa le laoleng ho fapane le ho kgetha sebaka sa ho paka.

- Ka lehlakoreng le tshwanang la tsela, o se ke wa paka ka hare ho 1.5 m mahlakoreng ka bobedi a pompo ya ho tima mollo e bonahalang hantle le e tsejwang ke bakganni ba tsamayang, kapa e bontshitsweng ka letshwao le loketseng.
- O se ke wa pata letshwao la sephethephethe sa tsela.
- O se ke wa fetela tseleng ya batsamayi kapa wa thiba monyako wa dikoloi wa setjhaba kapa wa poraefete.
- O se ke wa paka moo o etsang hore mosebedisi e mong wa tsela a se ke a bona kapa a feta ka polokeho.

Kantle ho sebaka sa toropo

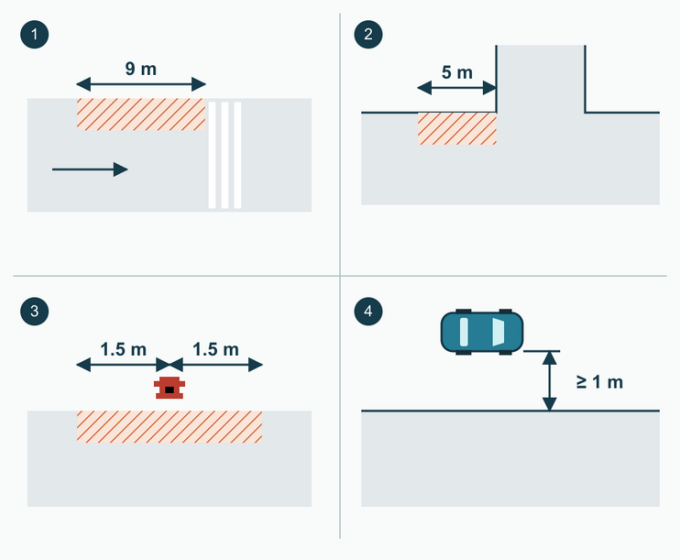
Ka ntle ho toropo, koloi e pakilweng e be ka ntle ho tsela ya dikoloi mme karolo e nngwe le e nngwe e be bonyane 1 m ho tloha moeding wa yona, ntle le sebakeng sa ho paka se tshwailweng ka letshwao le loketseng. Lehetla le kantle ho tsela e tsamauwang, empa le ntse le ka ba lesesane haholo ho fihlela sebaka seo. Lekanya ho ya karolong e haufi ka ho fetisisa ya koloi yohle, eseng feela thaere e ka ntle.

Ha ho se boemo bo molaong le bo bolokehileng, tswela pele ho sebaka se loketseng sa ho ema kapa ho paka. Mabone a tshohanyetso ha a hlakole tlhoko ya sebaka kapa a dumella ho siya koloi moleng o sebetsang.

Ka hara sebaka sa toropo

Ho paka toropong ho na le dithibelo tse eketsehileng tsa sebaka le boemo. Hlahloba lehlakore la ho atamela setshelano pele o lekanya sebaka sa sona se sirelditsweng.

Bala diphanele tse nne tsa setshwantsho ka bonngwe. Phanele 1 e bontsha sebaka sa 9 m seo ho paka ho thibetsweng ho sona ha o atamela setshelano sa batsamayi; phanele 2 e bontsha sebaka sa 5 m ho tloha mateanong; phanele 3 e bontsha 1.5 m ka lehlakoreng ka leng la pompo ya mollo; phanele 4 e bontsha koloi yohle e le bonyane 1 m hole le ntlha ya tsela e tsamauwang kantle ho toropo. Sebaka se sefubedu se tshwaya thibelo ya ho atamela setshelano, ha se tumello ya ho paka dibakeng tse ding. Dithibelo tse ding di ntse di sebetsa. Diphanele ha di takilwe ka sekala. Diphanele tsena di bontsha dibaka tse tlwaelehileng. Sebedisa boemo ba pompo e bonahalang kapa e tshwailweng le ditumello tsa matshwao tsa ho paka sebakeng sa ho tshela, mateanong le ka ntle ho toropo tsa thuto ena. Mokgelo molaong o le mong ha o hlakole dithibelo tse ding tsa ho ema, kotsi kapa tshitiso.

- O se ke wa paka ka hare ho dimithara tse 9 ka lehlakoreng leo o atamelang sebaka sa ho tshela sa batho ba tsamayang ka maoto se tshwailweng ka matshwao a loketseng, ntle le ha letshwao le loketseng le dumella ho paka. Dithibelo tse ding tsa ho paka di ntse di sebetsa.
- O se ke wa paka ka hare ho dimithara tse 5 ho tloha mateanong a ditsela, ntle le ha letshwao le loketseng la tsela le dumella seo. Tumello tlasa mokgelo ona ha e hlakole dithibelo tse ding tse sebetsang.
- O se ke wa paka hodima sesebediswa se kenyang signale ya sephethephethe tshebetsong.
- Paka haufi le ntlha e ka letshehadi: bokantle ba lebidi le letshehadi ha bo a lokela ho ba ho feta 450 mm ka hara tsela ho tloha ntlheng, ntle le haeba tokisetso e amehang e laela ka tsela e nngwe e molaong.
- O se ke wa paka tseleng ya dikoloi e ka tlase ho 5.5 m bophara ntle le ha e le ya lehlakore le le leng mme letshwao le loketseng le dumella ho paka.
- O se ke wa paka sehlekehlekeng sa sephethephethe, sebakeng sa mabenkele sa batsamayi kapa moleng wa batsamayi.

Mohlala wa boemo

Sebaka pela kerb se bolelele ba 2 m mme se na le pompo ya mollo bohareng. Koloi e nyane e ka lekana ka mmele, empa sebaka se thibetsweng se fihla ho 1.5 m ka lehlakoreng ka leng la pompo. O se ke wa sebedisa sebaka seo. Ho lekana ka mmele le sebaka se molaong ke diteko tse fapaneng.

Pele o tsamaya

Hlahloba matshwao, sebaka, dikgelo le tshitiso; tiisa koloi hore e se ke ya sutha mme o time enjene pele o e siya e sa hlokomelwa. Hlahloba batho le sephethephethe hape pele o bula lemati kapa o tloha hamorao.

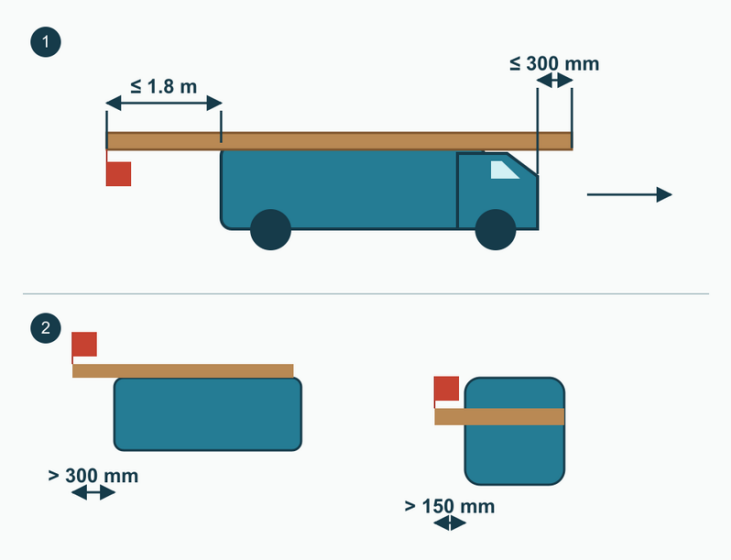
Lemosa ba bang ka morwalo o hlahellang

Ho tshwaya hoa hlokahala ha morwalo o hlahella ho feta 150 mm ka nqane ho lehlakore kapa ho feta 300 mm ka nqane ho bokamorao. Motshehare, sebedisa difolakga tse kgubedu tsa lesela tsa bonyane 300 mm ka 300 mm, di fanyehilwe ka dihuku tse pedi tse haufi. Morwalong o hlahellang lehlakoreng, fanyeha difolakga tse tshekaletseng tsela ya ho tsamaya ka pele le ka morao ho karolo e hlahellang. Morwalong o hlahellang ka morao, tshwaya bolelele ka folakga e tshekaletseng tsela ya ho tsamaya qetellong, mme o tshwaye bophara ka difolakga tse bapileng le tsela ya ho tsamaya mahlakoreng a mabedi a qetello eo. Ha morwalo o hlahellang ka morao o le ka tlase ho 600 mm ka bophara, folakga e le nngwe qetellong ya wona e lekane.

Pakeng tsa ho dikela le ho tjhaba ha letsatsi, kapa ha batho le dikoloi di sa bonahale ka ho hlaka ho 150 m ka lebaka la kganya e fokolang kapa boemo ba lehodimo, sebedisa mabone kapa di-retro-reflector tse behilweng. Bakeng sa ho hlahella lehlakoreng, bontsha bosweu ntlheng ya hona e kantle e ka pele le bofubedu ntlheng ya hona e kantle e ka morao. Bakeng sa ho hlahella ka morao, tshwaya bophara ba hona ka bofubedu qetellong le bolelele ba hona ka bosehla mahlakoreng ka bobedi qetellong. Moo ho hlahella ka morao ho leng ka tlase ho 600 mm ka bophara, lebone kapa reflector e le nngwe e kgubedu ka morao e lekane ho tshwaya bophara boo.

Ditemoso tsena di etsa hore ho hlahella ho dumelletsweng ka tsela e nngwe ho bonahale. Ha di etse hore ho hlahella ho feteletseng kapa morwalo o sa tiiswang di be molaong. O se ke wa sebedisa molao o bonolo wa difolakga wa motshehare e le molao o felletseng wa bosiu.

Phanele 1 e arola boholo bo tlwaelehileng ba ho hlahella ka pele ba 300 mm le ho hlahella ka morao ha 1.8 m ho meedi ya temoso. Phanele 2 e bontsha hore ho hlahella ka morao ho fetang 300 mm kapa ho hlahella lehlakoreng ho fetang 150 mm ho hloka ditemoso tse behilweng. Difolakga tsa yona di bontsha ho tshwaya ha motshehare feela; sebedisa tokisetso ya bosiu kapa ya ho se bone hantle e hlalositsweng ka hodimo ha e ameha. Setshwantsho ha se takilwe ka sekala mme ha se hlakole meedi ya bophara bohle, bolelele bohle, bolelele bo fetang di-axle kapa ho laela ka polokeho.

Mohlala wa boemo

Lepolanka le hlahella 500 mm ka mora bakkie empa le ntse le le ka hara ho hlahella ka morao ho dumelletsweng. Le feta moedi wa temoso wa 300 mm, kahoo le hloka folakga e behilweng ya motshehare kapa tokisetso ya direflector ya ho se bone hantle/bosiu. Mokganni o lokela hape ho le tiisa le ho boloka mabone le nomoro ya koloi di bonahala.

Hlahloba pele o amohela morwalo

Hlahloba boima bo lekantsweng, ditekanyo, ho tlanngwa, pono ya mokganni, mabone le dinomoro, ditemoso tse hlokwang tsa ho hlahella le hore na ho tsamaisa batho ho molaong. Ho fihlela molao wa ho hlahella feela ha ho lekane ho etsa hore leeto le be molaong.

Mehlodi

Mehlodi e hlahlobilwe: 2026-10-16

Department of Transport - SA Learner Driver Manual: Rules of the Road (maqephe: 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 40)

https://www.natis.gov.za/images/learners/1_Rules_of_the_Road_v100_Jun_2012.pdf

Department of Transport - SA Learner Driver Manual: Road Traffic Signs (maqephe: 5, 6, 7, 11, 12, 13, 30, 31, 49, 52)

https://test.natis.gov.za/images/learners/2_Manual_on_Road_Traffic_Signs_v100_Jun_2012.pdf

National Road Traffic Act and Regulations - Gauteng-hosted historical consolidation (maqephe: 248, 250, 251, 262, 301, 304, 311)

https://cmbinary.gauteng.gov.za/Media?Item=26&Location=/safety&Type=Services&path=safety/Documents/Legislation/National+Road+Traffic+Act,+1996+(Act+No.+93+of+1996).pdf

Gauteng Roads and Transport - Non-functional traffic signals

https://www.gov.za/news/media-statements/gauteng-roads-and-transport-vandalism-and-theft-targeting-traffic-signals

Government Gazette 32258 - GN R589: National Road Traffic Regulations amendment (maqephe: 21)

https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/201409/32258589.pdf

Government Gazette 40420 - GN 1408: National Road Traffic Regulations amendment (maqephe: 2)

https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/201611/40420gon1408.pdf

Bala inthaneteng

Dula ka letshehadi, feta ka ho le letona
https://k53-app.co.za/st/study/road-position

Mateano, didikadikwe le ho tshela tsela
https://k53-app.co.za/st/study/intersections

Ho feta le ho fetwa
https://k53-app.co.za/st/study/overtaking

Sebaka sa ho latela le sebaka sa ho ema
https://k53-app.co.za/st/study/following-distance

Moo o sa dumellwang ho ema
https://k53-app.co.za/st/study/stopping

Ho paka ntle le ho thiba kapa ho pata kotsi
https://k53-app.co.za/st/study/parking

Merwalo e tiileng, ho hlahella le bapalami dikoloing tsa thepa
https://k53-app.co.za/st/study/loads

K53 CLLT ke boitokisetso bo ikemetseng. Dipotso le dikirini tsa yona ha se teko ya semmuso kapa polokelo yohle ya yona ya dipotso, mme dintlha tsa boikwetliso ha di tiise ho pasa.